

**Rejhana Dervišević, poslanica u Predstavničkom domu
Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine**

Broj:

Sarajevo, __. 11. 2025. godine

**PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE
PREDSTAVNIČKI DOM**
n/r predsjedavajućeg

 **BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO**

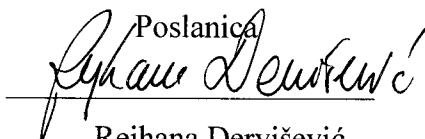
PRIMLJENO: 27-11-2025			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01-	02-u-	2535/25	

**PREDMET: Prijedlog odluke o Vijeću osoba s invaliditetom Bosne i Hercegovine,
dostavlja se**

Na osnovu člana 8., 10. i 165. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 79/14, 81/15, 97/15, 78/19, 26/20, 53/22, 59/23, 87/23, 50/24, 73/24 i 56/25), dostavljam **Prijedlog odluke o Vijeću osoba s invaliditetom Bosne i Hercegovine**, radi razmatranja i usvajanja u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.

U prilogu dostavljam tekst Prijedloga odluke na bosanskom jeziku s obrazloženjem i elektronsku verziju Prijedloga odluke.

S poštovanjem,

Poslanica

Rejhana Dervišević

- **PRIJEDLOG** -

Na osnovu čl. 4., 8. i 33. Konvencije o pravima osoba s invaliditetom Ujedinjenih naroda i Preporuka na Treći i Četvrti Uporedni periodični pregled stanja ljudskih prava u Bosni i Hercegovini, sačinjene u skladu sa stavom 5 Aneksa Rezolucije 16/21 Komiteta za ljudska prava Ujedinjenih nacija, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine je, na __. sjednici Predstavničkog doma, održanoj __. __. 2025. godine i na __. sjednici Doma naroda, održanoj __. __. 2025. godine, donijela

**ODLUKU O VIJEĆU OSOBA S INVALIDITETOM
BOSNE I HERCEGOVINE**

Član 1.

(Predmet)

(1) Odlukom o Vijeću osoba s invaliditetom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Odluka) osniva se Vijeće osoba s invaliditetom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće) kao posebno savjetodavno tijelo Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Parlamentarna skupština BiH), utvrđuju nadležnosti, sastav, postupak izbora i imenovanja članova Vijeća, trajanje mandata, organizacija i rad Vijeća, kao i druga pitanja značajna za rad i funkcioniranje Vijeća.

(2) Svi izrazi koji su radi preglednosti napisani u jednom gramatičkom rodu bez diskriminacije se odnose i na muškarce i na žene.

Član 2.

(Sastav Vijeća)

(1) Vijeće ima 5 članova.

(2) Pri izboru članova Vijeća, nastojat će se osigurati zastupljenost osoba sa različitim oblikom invaliditeta, ravnopravna polna zastupljenost i zastupljenost mladih.

(3) Pri izboru članova Vijeća, nastojat će se osigurati ravnomjerna zastupljenost predstavnika iz cijele Bosne i Hercegovine, na način da se po dva predstavnika biraju sa teritorije Federacije Bosne i Hercegovine, dva predstavnika sa teritorije Republike Srpske i jedan predstavnik sa teritorije Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Član 3.

(Postupak izbora i imenovanja članova Vijeća)

(1) Parlamentarna skupština BiH, na osnovu odluke Zajedničke komisije za ljudska prava Parlamentarne skupštine BiH (u daljnjem tekstu: Zajednička komisija) o pokretanju procedure izbora članova Vijeća, raspisuje javni poziv za imenovanje članova Vijeća.

(2) Javni poziv za imenovanje članova Vijeća objavljuje se na internet stranici Parlamentarne skupštine BiH i u sredstvima javnog informisanja, što će se pobliže odrediti odlukom Zajedničke komisije.

(3) Prijedlog kandidata za članstvo u Vijeću dostavljaju registrovana udruženja osoba s invaliditetom.

(4) Kriteriji za izbor članova Vijeća su:

a) opći kriteriji:

1. kandidat mora biti državljanin BiH,
2. kandidat mora biti stariji od 18 godina,
3. kandidat mora biti član aktivnog udruženja osoba s invaliditetom,
4. kandidat mora potpisati Izjavu o pripadnosti osobama s invaliditetom,
5. kandidat ne može biti član upravnih i drugih odbora političkih stranaka i ne smije slijediti instrukcije političkih stranaka, o čemu prilaže potpisanu Izjavu;

b) preporučeni/dodatni kriteriji:

1. kandidat treba poznavati ustavnopravni okvir Bosne i Hercegovine i međunarodne konvencije u domenu zaštite ljudskih prava i prava osoba s invaliditetom,
2. kandidat treba imati praktično iskustvo u domenu zaštite ljudskih prava i prava osoba s invaliditetom,
3. kandidat treba aktivno učestvovati u projektima i radu udruženja koja se bave pitanjima osoba s invaliditetom,
4. kandidat treba imati preporuku organizacije osoba s invaliditetom iz stava 3. ovog člana. Udruženja koja predlažu kandidata, kao dokaz o aktivnom radu i djelovanju, prilažu godišnji finansijski izvještaj za prethodnu godinu.

(5) Na osnovu prijava, te uz nastojanje da se ispoštuje odredba člana 2. st. (2) i (3) ove odluke, Zajednička komisija utvrđuje prijedlog članova Vijeća koji dostavlja Parlamentarnoj skupštini BiH na usvajanje.

(6) Parlamentarna skupština BiH, na prijedlog Zajedničke komisije, imenuje članove Vijeća.

Član 4.

(Mandat članova Vijeća)

- (1) Mandat članova Vijeća traje četiri godine, od dana konstituiranja Vijeća.
- (2) U slučaju da mjesto pripadnika Vijeća ostane upražnjeno, Parlamentarna skupština BiH imenuje novog člana Vijeća, na prijedlog Zajedničke komisije.
- (3) Zajednička komisija utvrđuje prijedlog iz stava (2) ovog člana, uz nastojanje da se ispoštuje odredba člana 2. st. (2) i (3) ove odluke.
- (4) Mandat novoizabranog člana traje do okončanja mandata člana umjesto kojeg je izabran.

Član 5.

(Nadležnost Vijeća)

- (1) Vijeće daje mišljenja, savjete i prijedloge Parlamentarnoj skupštini BiH i njenim radnim tijelima o pitanjima i aktima koja se tiču prava, položaja i interesa osoba s invaliditetom u Bosni i Hercegovini.
- (2) Akti koji se tiču prava, položaja i interesa osoba s invaliditetom u Bosni i Hercegovini iz stava (1) ove odluke mogu biti svi prijedlozi zakona, amandmani na prijedloge zakona, odluke i drugi akti u proceduri u Parlamentarnoj skupštini BiH.
- (3) Akti koji se tiču prava, položaja i interesa osoba s invaliditetom u Bosni i Hercegovini iz stava (2) ove odluke, moraju imati mišljenje Vijeća prije razmatranja u Parlamentarnoj skupštini BiH. Poslovnica Parlamentarne skupštine BiH bit će detaljnije reguliran način davanja mišljenja.
- (4) Vijeće podnosi inicijative Parlamentarnoj skupštini BiH za unaprjeđenje položaja osoba s invaliditetom u BiH, posredstvom Zajedničke komisije.
- (5) Vijeće, u saradnji s nadležnim tijelima, prati primjenu Konvencije o pravima osoba s invaliditetom u BiH.

Član 6.

(Organizacija i rad Vijeća)

Organizaciju, način rada i druga pitanja značajna za izvršavanje svojih nadležnosti, Vijeće utvrđuje poslovníkom koji ne smije biti u suprotnosti s poslovnícima Predstavničkog doma i Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH.

Član 7.

(Sredstva za rad Vijeća)

- (1) Sredstva za rad Vijeća osiguravaju se u budžetu Parlamentarne skupštine BiH.
- (2) Troškove rada Vijeća utvrđuje Zajednička komisija za administrativne poslove Parlamentarne skupštine BiH, na prijedlog Vijeća.
- (3) Stručne i administrativno-tehničke poslove za potrebe Vijeća obavlja Sekretarijat Parlamentarne skupštine BiH.
- (4) Nadležni organi Bosne i Hercegovine dužni su, po zahtjevu Vijeća, pružiti sve oblike podrške koju traži Vijeće.

Član 8.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu osam dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“

Predsjedavajući
Predstavničkog doma

Predsjedavajući
Doma naroda

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNOPRAVNI OSNOV

Osnov za donošenje Odluke o Vijeću osoba s invaliditetom Bosne i Hercegovine sadržan je u čl. 4., 8. i 33. Konvencije o pravima osoba s invaliditetom Ujedinjenih naroda (CRPD), koju je Bosna i Hercegovina ratificirala i koja je objavljena u „Službenom glasniku BiH” – Međunarodni ugovori broj 11/09.

Član 4. Konvencije tiče se općih obaveza država i osiguravanja punog ostvarivanja ljudskih prava i osnovnih sloboda za osobe s invaliditetom, bez diskriminacije na osnovu invaliditeta. U pomenutom članu navedeno je, između ostalog, da se države obavezuju da će **prihvatiti zakonodavne, upravne i druge mjere za provođenje prava priznatih ovom Konvencijom; suzdržati se od uključivanja u bilo koji postupak ili praksu koji su proturječni ovoj Konvenciji, te osigurati da javne vlasti i institucije djeluju u skladu s ovom Konvencijom.**

U skladu s članom 8 CRPD-a, država je obavezna da promoviše poštivanje prava i dostojanstva osoba s invaliditetom.

Nadalje, članom 33. Konvencije regulira se provođenje i praćenje provođenja Konvencije, **te se države potpisnice obavezuju na uspostavu i jačanje jednog ili više nezavisnih mehanizama na državnom nivou da se unaprijedi, zaštiti i nadzire provođenje ove Konvencije.**

Konačno, veliki je broj Preporuka zemalja članica UN-a datih na Treći i Četvrti Uporedni periodični pregled stanja ljudskih prava u Bosni i Hercegovini, sačinjenih u skladu sa stavom 5. Aneksa Rezolucije 16/21 Komiteta za ljudska prava Ujedinjenih nacija, koje pozivaju na nastavak napora za unapređenje prava osoba s invaliditetom, usvajanje konkretnijih mjera za zaštitu prava osoba s invaliditetom na informacije i uključivo sudjelovanje u političkom, ekonomskom i kulturnom životu, predaniji rad na promicanju prava osoba s invaliditetom i njihove inkluzije, efikasniju provedbu zakona i politika koje se odnose na osobe s invaliditetom i slično.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Osnivanje Vijeća osoba s invaliditetom Bosne i Hercegovine, kao posebnog savjetodavnog tijela Parlamentarne skupštine predlaže s ciljem jačanja položaja osoba s invaliditetom u bosanskohercegovačkom društvu, te podizanju svijesti o potrebama koje trebaju biti zadovoljene s ciljem omogućavanja neometane kvalitete života osoba sa invaliditetom, a posebno putem *davanja savjeta/mišljenja* o prijedlozima zakona i drugih akata koje na bilo koji način utiču na osobe s invaliditetom; *praćenja provedbe sporazuma, zakona i ostalih pravnih akata* koji na bilo koji način utiču na osobe s invaliditetom, a prvenstveno *implementacije Konvencije Ujedinjenih nacija o pravima lica s invaliditetom, predstavljanja* i stvaranja veze između institucija vlasti i *osoba s invaliditetom; učestvovanja u izradi akata* od značaja za osobe s invaliditetom, te konačno s ciljem *podizanja svijesti o pravima* osoba s invaliditetom, promociji univerzalnog dizajna i inkluzije u društvo, te *podržavanja borbe protiv diskriminacije*.

Opći komentar br. 7 (2018.) o učešću osoba s invaliditetom, uključujući djecu s invaliditetom, putem njihovih predstavničkih organizacija, u provedbi i praćenju Konvencije navodi da su **obaveze država potpisnica** prema članu 4. stav (3) Konvencije: **usvojiti pravne i regulatorne okvire i postupke kako bi osiguralo potpuno i ravnopravno sudjelovanje osoba s invaliditetom, putem njihovih predstavničkih tijela, u procesima donošenja odluka i izradi zakona i politika o pitanjima vezanim uz osobe s invaliditetom, uključujući zakonodavstvo, politike, strategije i akcijske planove vezane uz invaliditet.** Države potpisnice trebale bi, čak, usvojiti odredbe kojima se organizacijama osoba s invaliditetom daju mjesta u, na primjer, određenim u stalnim ili privremenim odborima/komisijama ili radnim grupama, uz pravo da oni sami imenuju članove u ta radna tijela. Ispunjavanje prethodno navedenih obaveza država potpisnica, podrazumijeva **usvajanje akata i politika** kojima se priznaje pravo na sudjelovanje i uključivanje organizacija osoba s invaliditetom u svakodnevne aktivnosti zakonodavnog tijela, kakav je Parlamentarna skupština BiH.

Kada se govori o „pitanjima koja se odnose na osobe s invaliditetom“, kako je i navedeno u članu 4. stav (3) Konvencije, to pokriva cijeli niz zakonodavnih, administrativnih i drugih mjera koje mogu direktno ili indirektno uticati na prava osoba s invaliditetom. Široko tumačenje pitanja koja se odnose na osobe s invaliditetom omogućava državama strankama da uključe invaliditet kroz inkluzivne politike, osiguravajući da se osobe s invaliditetom

razmatraju ravnopravno s drugima. Takođe, osigurava da se znanje i životna iskustva osoba s invaliditetom uzimaju u obzir prilikom odlučivanja o novim zakonodavnim, administrativnim i drugim mjerama. To uključuje procese donošenja odluka, kao što su zakoni, budžeti ili zakoni specifični za osobe s invaliditetom, koji bi mogli uticati na njihove živote.

Takođe, u skladu s članom 8. Konvencije, država je obavezna da promoviše poštivanje prava i dostojanstva osoba s invaliditetom. Postojanje parlamentarnog vijeća unapređuje vidljivost ove populacije u javnim politikama, jača kulturu inkluzije i doprinosi većoj informiranosti članova parlamenta i javnosti.

Osnivanje Vijeća osoba sa invaliditetom pri Parlamentarnoj skupštini BiH, dakle, predstavlja sistemski, održiv i međunarodno usklađen mehanizam za uključivanje osoba s invaliditetom u procese donošenja zakona i politika. Ovim se ispunjavaju preuzete međunarodne obaveze, unapređuje demokratsko odlučivanje i osigurava da pravni okvir Bosne i Hercegovine u potpunosti odražava principe ravnopravnosti, nediskriminacije i pristupačnosti.

Osnivanje Vijeća osoba sa invaliditetom pri Parlamentarnoj skupštini je važan korak jer ispunjavamo obaveze iz Konvencije UN o pravima osoba s invaliditetom, posebno člana 4. stava (3) koji, ponavljam, nalaže da osobe s invaliditetom moraju biti konsultovane i uključene u izradu zakona i politika koje ih se tiču. Tijelo, kakvo bi bilo ovo Vijeće, omogućava nam da te konsultacije budu redovne, sistemske i institucionalizirane. Time ćemo unaprijediti kvalitet zakona, spriječiti diskriminatorne odredbe i osigurati usklađivanje naših propisa sa međunarodnim standardima.

Pored navedenog, Vijeće može imati ulogu u povezivanju Parlamentarne skupštine BiH sa institucijama izvršne vlasti, nezavisnim tijelima i organizacijama osoba s invaliditetom, što doprinosi boljem nadzoru nad implementacijom Konvencije i strategija u ovoj oblasti, čime se povećava institucionalna odgovornost i poboljšava praćenje javnih politika.

III. PRINCIPI NA KOJIMA JE PRIJEDLOG ZASNOVAN

Osnovni princip na kojem je zasnovan ovaj Prijedlog odluke je princip ravnopravnosti, zabrane diskriminacije i princip osiguravanja pristupačnosti i jednakih mogućnosti.

IV.FINANSIJSKA SREDSTVA NEOPHODNA ZA PROVOĐENJE

Za provođenje ove odluke potrebna su dodatna, ograničena, finansijska sredstva, u smislu naknade za članove Vijeća osoba s invaliditetom (pet osoba), čiju će visinu utvrditi Zajednička komisija za administrativne poslove, a koja će se osigurati u budžetu institucija BiH.